

Ministru kabineta rīkojuma projekta "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" nacionālās drošības interešu aizsardzības nodrošināšanas pasākumiem" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumu Nr.1644 "Kārtība, kādā pieprasa un izlieto budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" līdzekļus" 2. un 3. punkts; Ministru prezidenta 2017.gada 14.jūlija rezolūcija Nr. 45/SAN-935-DV
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	Ministru kabineta sēdēs notikušas vairākas diskusijas saistībā ar aktuālo jautājumu par iespējamiem risinājumiem nacionālās drošības interešu aizsardzības nodrošināšanā gadījumos, ja šīs intereses apdraud ekonomiskās aktivitātes. Attiecīgi Ekonomikas ministrija ar 2017.gada 6.jūlija vēstuli Nr.77-6-24DV nosūtīja Ministru prezidentam priekšlikumus saistībā ar iespējamiem risinājumiem nacionālās drošības interešu aizsardzības nodrošināšanai gadījumos, ja šīs intereses apdraud ekonomiskās aktivitātes. Savukārt atbilstoši Ministru prezidenta 2017.gada 14.jūlija rezolūcijā Nr. 45/SAN-935-DV dotajam uzdevumam, Ekonomikas ministrijai iesniegtā informācija jāpapildina ar izvēlēta subjekta pamatojumu un iesniegt to tiesību akta projekta veidā noteiktajā kārtībā izskatīšanai Ministru kabineta sēdē. Ekonomikas ministrija, ņemot vērā Ministru kabineta sēdēs notikušās diskusijas saistībā ar aktuālo jautājumu par iespējamiem risinājumiem nacionālās drošības interešu aizsardzības nodrošināšanā gadījumos, ja šīs intereses apdraud ekonomiskās aktivitātes, apzināja iespējas izvērtēt un, nepieciešamības gadījumā, sagatavot priekšlikumus par iespējamo ierobežojumu noteikšanu privātpersonu ekonomiskajām aktivitātēm nacionālās drošības interesēs. Minētais problēmjautājums joprojām ir aktuāls, neskatoties uz to, ka šobrīd spēkā esošais normatīvais regulējums paredz dažādus ierobežojumus nacionālās drošības interesēs,

	tomēr tas neparedz pilnībā aizliegt tāda veida ekonomiskās aktivitātes, kas apdraud nacionālas drošības intereses. Iepriekš identificētie un piedāvātie risinājumi var radīt papildu administratīvo slogu valsts pārvaldei, kā arī radīt negatīvu ietekmi uz valsts izdevumiem, ņemot vērā, ka pastāv liela iespēja dažādu strīdu risināšana tiesvedības kārtībā, piemēram, tika identificēti riski saistībā ar ierobežojumu atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105.pantam, proti, īpašumtiesību ierobežojumu, kā arī, ierobežojumi var ietekmēt starptautisko ieguldījumu strīdu skaita palielināšanos. Strīdu un tiesvedību gadījumā valstij būs papildus izdevumi noteiktu ekspertu un konsultantu piesaistei un tiesas izdevumu apmaksai un kompensāciju izmaksām. Efektīvākai mērķa sasniegšanai problēmjaudājuma par iespējamiem risinājumiem nacionālās drošības interešu aizsardzības nodrošināšanai gadījumos, ja šīs intereses apdraud ekonomiskās aktivitātes, risināšanai nepieciešams piesaistīt ārpakalpojuma veicēju juridisko pakalpojumu sniegšanai, kas tiktu finansēts no līdzekļiem neparedzētajiem gadījumiem. Ņemot vērā, ka iespējamais regulējums varētu skart ārvalstu investoru tiesības un Latvijas Republikas Satversmē noteiktās tiesības, tad ārpakalpojuma sniedzējam ir jābūt pietiekami kvalificētiem, kompetentiem un pieredzējušiem ekspertiem ārvalstu investīciju strīdos un publiskajās tiesībās. Tāpat pakalpojuma sniedzējam jābūt sadarbības partneriem, kas pārzina normatīvo regulējumu saistībā ar ierobežojumu noteikšanu privātpersonu ekonomiskajām aktivitātēm nacionālās drošības interesēs lielajās Eiropas Savienības dalībvalstīs un Amerikas Savienotajās Valstīs. Problēmjaudājums ir steidzami risināms un ja tas netiek risināts, tad var rasties gan drošības, gan ekonomiskie riski. Veicot tiesisko iespēju izvērtēšanu un tālāko priekšlikumu izstrādi ir svarīgi ievērot informācijas aizsardzību, ierobežojot tās publisko pieejamību pirms regulējums tiek ieviests. Ja informācija par iespējamajiem ierobežojumiem
--	---

	klūs vispārpieejama, tad tas var padarīt iespējamus ierobežojumus mazāk efektīvus vai nelietderīgus, turpmāk minēto apsvērumu dēļ: - ārvalsts investori var konstatēt iespējamus tiesiskos riskus attiecīgi samazinot ieguldījumu apjomu pirms normatīvais regulējums stāsies spēkā, jo līdz normatīvā akta izstrādei un pieņemšanai nav zināmi konkrētie subjekti, kurus var skart minētie ierobežojumi; - valsts interesēm un nacionālai drošībai riskanti darījumi var norisināties paātrinātā kārtībā pirms tiek ieviests attiecīgais tiesiskais regulējums. Ekonomikas ministrija apzināja iespējamus variantus un secināja, ka piemērotākais pretendents valsts stratēģiski svarīgās tiesisko iespēju analīzes un izpētes veikšanai būtu zvērinātu advokātu birojs "Cobalt" (turpmāk – ZAB "Cobalt") turpmāk minēto apsvērumu dēļ. ZAB "Cobalt" specializējas specifiskos publisko tiesību jautājumos, tai skaitā veic pētījumus un normatīvo aktu ietekmes izvērtējumus. ZAB "Cobalt" ir cieši integrēta advokātu biroju pārrobežu apvienība, kas sniedz juridiskos pakalpojumus Baltijā un Baltkrievijā. ZAB "Cobalt" ir pieredze Latvijas Republikas Satversmes tiesā, pārbaudot ar normatīvajiem aktiem privātpersonu ierobežošanu. ZAB "Cobalt" ir piedalījusies turpmāk minētajos procesos: - "Par Latvijas Bankas 2014. gada 15. septembra noteikumu Nr. 141 „Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasības, veicot ārvalstu valūtu skaidrās naudas pirkšanu un pārdošanu” 19. un 20. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 64. pantam, kā arī 91. panta pirmajam teikumam”; - "Par Kriminālprocesa likuma 657. panta pirmās, trešās un piektās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” - "Par valsts noslēpumu” 11. panta piektās daļas, 13. panta trešās un ceturtais daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam, 96. pantam un 106. panta pirmajam teikumam”.
--	--

	Pēdējo 3 gadu laikā normatīvo aktu un to izvērtēšanas jautājumu pieredzes piemēri: -2015. gadā ZAB "Cobalt" nodrošināja juridisko palīdzību Latvijas Republikas Satiksmes ministrijai saistībā ar Rail Baltica projektu. Uzdevuma ietvaros birojs veica esošo normatīvo aktu analīzi un prakses izpēti Latvijā un citās Eiropas Savienības valstīs, lai piedāvātu samērīgākos un taisnīgākos juridiskos risinājumus attiecībā uz atlīdzības noteikšanu par nekustamajiem īpašumiem, kas nepieciešami un atsavināmi Rail Baltica projekta realizēšanai, kā arī par zaudējumu kompensēšanu netieši skartiem īpašumiem, kam plānotā infrastruktūras projekta rezultātā radušies saimnieciskās darbības ierobežojumi vai netieši zaudējumi. -2016. gadā ZAB "Cobalt" vadīja līguma izpilde un sagatavotas vadlīnijas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai par Jūras telpiskā plānojuma ieviešanu (18.07.2016. līgums Nr.66). Vadlīnijās analizēti vides jomas starptautiskie un nacionālie tiesību akti, sagatavoti grozījumi normatīvajiem aktiem. -2015. – 2016. gadā ZAB "Cobalt" sniedza juridisko atbalstu SIA „Estonian, Latvian and Lithuanian environment”, izstrādājot priekšlikumus normatīvajiem aktiem par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un teritorijas plānošanas integrēšanu. Pētījums tika veikts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas uzdevumā Norvēģijas finanšu instrumenta 2009. - 2014. gada perioda programmas "Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm" projekta Nr. 4.3-24/NFI/INP-003 "Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju integrācija teritorijas plānojumā" ietvaros. Normatīvo aktu grozījumu sagatavošana un ietekmes izvērtēšana. -2014. gadā pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pasūtījuma ZAB "Cobalt" sagatavoja juridiskās analīzes ziņojums „Par zemes dzīļu izmantošanas tiesiskā regulējuma pilnveidošanu potenciālo investīciju piesaistei”.
--	---

	-2015. – 2016.gadā ZAB “Cobalt” sniedza juridisko palīdzības atbalstu Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijai jautājumos, kas saistīti ar dabasgāzes tirgus liberalizāciju. Tika sagatavoti divi apjomīgi un vispusīgi ziņojumi par attiecīgo Eiropas Savienības normatīvo aktu ietekmi, kā arī iespējamām dabas gāzes tirgus liberalizācijas modeļiem. Pētījumu sagatavošanas gaitā tika veikta Latvijas un Eiropas Savienības tiesību aktu analīze, privatizācijas procesa ietekme uz tirgus atvēršanu, citu Eiropas Savienības valstu pieredzes apkopošana par ieviestajiem liberalizācijas modeļiem. -2016.gadā sniedza juridisko palīdzību VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” par kapitālsabiedrības darbības atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma noteikumiem. -2016.gadā sniedza juridisko palīdzību VSIA “Latvijas Vēstnesis” par kapitālsabiedrības nereorganizēšanu par aģentūru, kā rezultātā sadarbībā ar Tieslietu ministriju tika sagatavoti un panākti atbilstoši likuma grozījumi. - ZAB “Cobalt” nodrošina juridisko palīdzību Latvijas Vides pārvaldības asociācijai saistībā ar Eiropas Savienības dabas direktīvas prasību ieviešanu Latvijas likumdošanā; -Kopš 2008.gada konsultē Latvijas Komercbanku asociāciju saistībā ar normatīvajiem aktiem attiecībā uz maksātspējas jomu, tajā skaitā piedalījies Maksātspējas likuma, Civilprocesa likuma un tiem sekojošo normatīvo aktu izstrādē, kā arī sniedzis atzinumu saistībā ar nolikto atslēgu principa atbilstību Latvijas Republikas Satversmei. - ZAB “Cobalt” konsultējis Latvijas Republikas Kultūras ministriju saistībā ar kompleksu likuma grozījumu paketi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā. -Latvijas Izpildītāju un producentu apvienības pārstāvība Kultūras ministrijas izveidotajā darba grupā saistībā ar ES direktīvas par autortiesību un blakustiesību kolektīvo pārvaldījumu ieviešanu Latvijas likumdošanā. - ZAB “Cobalt” Konrāda Adenauera fonda uzdevumā veicis juridisko analīzi par Sabiedrisko mediju likumprojektu.
--	--

	Nemot vērā minēto, ZAB "Cobalt" ir plaša pieredze pētījumu, kas saistīti ar normatīvo aktu izstrādi sagatavošanā, starptautiska pieredze un ārvalstu partneri, kā arī pieredze saistībā ar tiesību normu pārbaudes atbilstību Satversmei. Tāpat jāņem vērā, ka ZAB "Cobalt" ir pieredze, izstrādājot priekšlikumus grozījumiem Nacionālās drošības likumā un tiesiskā regulējuma izpēti par iespējamiem priekšlikumiem nacionālai drošībai nozīmīgo komercsabiedrību aizsardzības mehānismiem. Nemot vērā minēto, Ekonomikas ministrija secina, ka ZAB "Cobalt" ir nepieciešamā pieredze, lai veiktu tiesisko iespēju izvērtējumu par iespējamiem ierobežojumiem privātpersonu ekonomiskajām aktivitātēm nacionālās drošības interesēs. Atbilstoši ZAB "Cobalt" sniegtajai informācijai, tiesisko iespēju izvērtējumu par iespējamiem ierobežojumiem privātpersonu ekonomiskajām aktivitātēm nacionālās drošības interesēs varētu veikt trīs etapos, veicot samaksu pa etapiem un pieļaujot klientam iespēju etapu starpā izbeigt pētījumu, proti: <i>1.etaps:</i> Nacionālās drošības kā leģitīmā mērķa ietvars un pieļaujamās robežas, nosakot ierobežojumus privātpersonu ekonomiskajām aktivitātēm. Tiesu prakses (Eiropas cilvēktiesības tiesā, Eiropas Savienības tiesā, Satversmes tiesā, Augstākajā tiesā, ārvalstu tiesas) un juridiskās literatūras izpēte par pieļaujamību, kā arī vismaz piecu valstu pieredze, no kurām viena ir ASV, bet pārējās – Eiropas Savienības dalībvalstis. Vispārīgu ieskatu veic vēl piecās valstīs pēc situācijas. Nodevums ar secinājumiem. <i>2.etaps:</i> Ja 1.etapa secinājumi nav pilnībā noliedzoši, tiek veikta Latvijas normatīvo aktu analīze, lai identificētu visus iespējamus gadījumus, ko apspriež ar klienta norādītām valsts institūcijām. Nodevums ar pārskatu tabulas veidā un secinājumiem. <i>3.etaps.</i> Priekšlikuma izstrāde, tiesisko risku analīze, iepriekšējās analīzes atspoguļošana, projekta apspriešana ar klientu un viņa norādītām valsts institūcijām. Norāda grozāmos aktus un to grozījumu būtību.
--	--

	Attiecībā uz provizoriskajām izmaksām: 1.etapa izmaksas: 11 200 <i>euro</i> bez PVN. Termiņš: 14 dienu laikā no līguma noslēgšanas. 2.etapa izmaksas: 7 500 <i>euro</i> bez PVN. Termiņš: 12 dienu laikā no 1.etapa pabeigšanas. 3.etapa izmaksas: 7 000 <i>euro</i> bez PVN. Termiņš: 24 dienu laikā no 1.etapa pabeigšanas. Kopā: 40 dienas, 25 700 <i>euro</i> bez PVN. Jāņem vērā, ka pēc 1.etapa var izbeigt ārpakalpojuma sniegšanu, ja tiek konstatēts, ka piedāvātie risinājumi neatrisina problēmjautājumus un nesasniedz izvirzīto mērķi (piemērām, tiesiskie riski tiek identificēti kā nesamērīgi augsti). Lai noslēgtu līgumu ar ZAB "Cobalt", no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" nepieciešams piešķirt 25 700 <i>euro</i> un PVN (21 procents), kas sastāda 5 397 <i>euro</i>, kopā – 31 097 <i>euro</i>. Attiecīgi Ekonomikas ministrija rīkojuma projektā ietver finanšu līdzekļu pieprasījumu atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumu Nr.1644 "Kārtība, kādā pieprasa un izlieto budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" līdzekļus" 2. un 3. punktā noteiktajam, ka pieprasījumu par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" iesniedz Ministru kabinetā un līdzekļus piešķir valsts pamatbudžeta apropriācijās neparedzētajiem gadījumiem un valstiski īpaši nozīmīgiem pasākumiem. Atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 9.panta divdesmitajā daļā noteiktajam, iepērkot juridiskos pakalpojumus, kas ir Publisko iepirkumu likuma 2.pielikumā minētais pakalpojums, par summu, kas nepārsniedz 42 000 <i>euro</i>, pasūtītājs ir tiesīgs nepiemērot Publisko iepirkumu likuma 9.panta regulējumu, līdz ar to līgums par juridisko pakalpojumu iepirkumu par summu 25 700 <i>euro</i> bez PVN tiks slēgts nepiemērojot Publisko iepirkumu likuma 9.panta regulējumu.
3. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	Ekonomikas ministrija
4. Cita informācija	Nav

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu
Projekts šo jomu neskar

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem					
Rādītāji	2017		Turpmākie trīs gadi (euro)		
	saskaņā ar valsts budžetu kārtējam gadam	izmaiņas kārtējā gadā, salīdzinot ar budžetu kārtējam gadam	2018	2019	2020
			izmaiņas, salīdzinot ar kārtējo 2017.gadu	izmaiņas, salīdzinot ar kārtējo 2017.gadu	izmaiņas, salīdzinot ar kārtējo 2017.gadu
1	2	3	4	5	6
1. Budžeta ieņēmumi:	0	0	0	0	0
1.1. valsts pamatbudžets, tai skaitā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	0	0	0	0	0
1.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0
1.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0
2. Budžeta izdevumi:	0	31 097	0	0	0
2.1. valsts pamatbudžets	0	31 097	0	0	0
2.2. valsts speciālais budžets	0	0	0	0	0
2.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0
3. Finansiālā ietekme:	0	-31 097	0	0	0
3.1. valsts pamatbudžets	0	-31 097	0	0	0

3.2. speciālais budžets	0	0	0	0	0
3.3. pašvaldību budžets	0	0	0	0	0
4. Finanšu līdzekļi papildu izdevumu finansēšanai (kompensējošu izdevumu samazinājumu norāda ar "+" zīmi)	X	31 097	0	0	0
		0	0	0	0
		0	0	0	0
5. Precizēta finansiālā ietekme:	X	0	0	0	0
5.1. valsts pamatbudžets		0	0	0	0
5.2. speciālais budžets		0	0	0	0
5.3. pašvaldību budžets		0	0	0	0
6. Detalizēts ieņēmumu un izdevumu aprēķins (ja nepieciešams, detalizētu ieņēmumu un izdevumu aprēķinu var pievienot anotācijas pielikumā):	Apzinot iespējamo tirgus piedāvājumu, konstatēts, ka ārpakalpojuma iegādes izmaksas ir līdz 25 700 <i>euro</i> un PVN (21 procents) 5 397 <i>euro</i> apmērā, kopā – līdz 31 097 <i>euro</i>. Projekta īstenošana paredzēta 3 etapos ar iespēju pēc pirmā etapa izbeigt ārpakalpojumu sniegšanu: 1.etapa izmaksas: 11 200 <i>euro</i> bez PVN. Termiņš: 14 dienu laikā no līguma noslēgšanas. 2.etapa izmaksas: 7 500 <i>euro</i> bez PVN. Termiņš: 12 dienu laikā no 1.etapa pabeigšanas. 3.etapa izmaksas: 7 000 <i>euro</i> bez PVN. Termiņš: 24 dienu laikā no 1.etapa pabeigšanas. Kopā: 40 dienas, līdz 25 700 <i>euro</i> bez PVN				
6.1. detalizēts ieņēmumu aprēķins					
6.2. detalizēts izdevumu aprēķins					
7. Cita informācija					
	Izdevumi tiek segti no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"				

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu
Projekts šo jomu neskar

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām
Projekts šo jomu neskar

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes
Projekts šo jomu neskar

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām		
1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Ekonomikas ministrija, Finanšu ministrija
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Projekts šo jomu neskar.
3.	Cita informācija	Nav.

**Ministru prezidenta biedrs,
ekonomikas ministrs**

A. Ašeradens

**Vīza:
Valsts sekretārs**

J. Stinka

Podvinska, 67013080
Marina.Podvinska@em.gov.lv